

ΝΙΚΟΣ ΣΠΥΡΕΛΛΗΣ

Αντί Βιογραφικού Σημειώματος....

Ο Νίκος Σπυρέλλης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1943. Αποφοίτησε το 1961 από τη Βαρβάκειο Πρότυπο Σχολή και έλαβε το πτυχίο Χημείας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης το 1970. Πραγματοποίησε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στο Πανεπιστήμιο P. et M. Curie στο Παρίσι. Υπήρξε ερευνητής στο Εργαστήριο “Physique des Liquides et Electrochimie” στο CNRS στο Παρίσι (1971-75, 1980-82). Διορίστηκε Επιμελητής στο Εργαστήριο Γενικής Χημείας του Ε.Μ.Π. το 1976, εξελίχθηκε ακαδημαϊκά σε Καθηγητή το 1993 και διαδέχθηκε τον αείμνηστο Παύλο Σακελλαρίδη στη διεύθυνση του Εργαστηρίου. Διετέλεσε 20 έτη διευθυντής του Εργαστηρίου Γενικής Χημείας του ΕΜΠ, 4 χρόνια Αναπληρωτής Πρόεδρος (1990-94) και στη συνέχεια άλλα 4 χρόνια (1994-98) Πρόεδρος της Σχολής Χημικών Μηχανικών του ΕΜΠ.

Ο πρόωρος και αιφνίδιος θάνατος του αγαπημένου μας συναδέλφου, συνεργάτη, δασκάλου, στις 16 Νοεμβρίου του 2008 δημιούργησε ένα δυσαναπλήρωτο κενό για όλους όσους είχαν την τύχη να τον γνωρίσουν. Η απώλειά του ήταν μεγάλη όχι μόνο για το Εργαστήριο Γενικής Χημείας και τη Σχολή των Χημικών Μηχανικών, αλλά για όλο το Πολυτεχνείο και την Επιστημονική Κοινότητα, καθώς συνδύαζε αρμονικά τον διεθνή εμβέλεια επιστήμονα με τον οραματιστή πανεπιστημιακό δάσκαλο.

Η μακρόχρονη προσφορά του στη Σχολή των Χημικών Μηχανικών χαρακτηρίστηκε από το ευρύ επιστημονικό και εκπαιδευτικό του έργο, αλλά και την επιτυχημένη θητεία του σε αυτή από τη θέση του Αναπληρωτή Προέδρου (1990-1994) και του Προέδρου (1994-1998) καθώς και από τη συμμετοχή του σε πολυάριθμες επιτροπές. Βασικότερα επιτεύγματά της ήταν η καθοριστική του επέμβαση στη διαμόρφωση νέων χώρων στη Σχολή, η καθιέρωση του θεσμού της πρακτικής άσκησης των φοιτητών, αλλά και η πολύτιμη συμβολή του στην αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών των τριών Σχολών Χημικών Μηχανικών (Αθήνας, Θεσσαλονίκης, Πάτρας). Την περίοδο αυτή αναδείχθηκαν οι διοικητικές του ικανότητες, τις οποίες ασκούσε με πειθώ, περισκεψη και δημιουργικό διάλογο. Είναι χαρακτηριστικό ότι και μετά τη λήξη της θητείας του στα διοικητικά όργανα της Σχολής, στη γνώμη του πάντα προσέτρεχαν πολλοί συνάδελφοι και τις απόψεις του (επιστημονικές και μη) πάντοτε όλοι υπολόγιζαν.

Η συνεισφορά του ήταν καθοριστική στη διαμόρφωση της σημερινής δυναμικής εικόνας του Εργαστηρίου Γενικής Χημείας. Διαδεχόμενος στη διεύθυνση του Εργαστηρίου τον αείμνηστο Π. Σακελλαρίδη, συνέχισε το εποικοδομητικό του έργο διπλασιάζοντας το ανθρώπινο δυναμικό και εκσυγχρονίζοντας την υλικοτεχνική υποδομή του. Επιπλέον, ανέπτυξε, για πάνω από είκοσι χρόνια, νέα αντικείμενα, σε βαθμό που το Εργαστήριο Γενικής Χημείας να είναι σεβαστό τόσο για το εκπαιδευτικό όσο και για το ερευνητικό έργο που παρήγαγε, όπως στην Επιστήμη των Υλικών, και ιδιαίτερα στην Ηλεκτροχημεία, στην Αέρια Ρύπανση, και στην Παιδαγωγική και Διδακτική των Φυσικών Επιστημών. Στο πλαίσιο αυτό υπήρξε Επιστημονικός Υπεύθυνος πολλών ερευνητικών προγραμμάτων Ελληνικής και Ευρωπαϊκής χρηματοδότησης, μέσα από τα οποία ανέπτυξε πολλές διεθνείς συνεργασίες και μακρόχρονες φιλίες. Οι αναζητήσεις του Ν. Σπυρέλλη στον χώρο της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών τον οδήγησαν σε συνεργασία με ομάδα εκλεκτών συναδέλφων στη δημιουργία του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «ΔιΧηNET - Διδακτική της Χημείας και Νέες Εκπαιδευτικές Τεχνολογίες» των Ε.Κ.Π.Α., Α.Π.Θ. και Ε.Μ.Π. Επίσης, δίδαξε στα διατμηματικά/ διαπανεπιστημιακά μεταπτυχιακά προγράμματα: «Επιστήμη και Τεχνολογία των Υλικών» και

«Προστασία των Μνημείων» του Ε.Μ.Π., «ΔιΧηNET» και «Οργάνωση και Διοίκηση Βιομηχανικών Συστημάτων – Ειδίκευση: Συστήματα Διαχείρισης Ενέργειας και Προστασίας Περιβάλλοντος» του Πανεπιστημίου Πειραιά.

Η προσφορά του Δασκάλου Σπυρέλλη στην εκπαιδευτική διαδικασία της Σχολής Χημικών Μηχανικών ήταν πολύχρονη και πολύπλευρη. Δίδαξε τα μαθήματα: Γενική Χημεία, Εφαρμοσμένη Χημεία, Ειδικά Κεφάλαια Χημείας, Χημεία Ημιαγωγών, Διάβρωση και Προστασία Μετάλλων, Τεχνολογία Επιμεταλλώσεων, Τεχνική Ανόργανων και Ηλεκτροχημικών Βιομηχανιών, Χημεία και Τεχνολογία Μετάλλων. Παράλληλα, στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών της Σχολής των Χημικών Μηχανικών εισήγαγε και δίδαξε τα μαθήματα: Παιδαγωγικά Ι, Παιδαγωγικά ΙΙ Διδακτική Φυσικών Επιστημών και Τεχνολογίας.

Ο Νίκος Σπυρέλλης υπήρξε ένας διακεκριμένος επιστήμονας με ευρύτατο δημοσιευμένο επιστημονικό έργο που έτυχε πληθώρας ετεροαναφορών, ενώ οι ανακοινώσεις του σε Ελληνικά και Διεθνή Επιστημονικά Συνέδρια υπερβαίνουν τις διακόσιες. Ως επιστέγασμα της αναγνώρισης του επιστημονικού του έργου, υπήρξε η πρόσκλησή του ως κριτή σε πολλά ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά.

Κατέλαβε σημαντικές θέσεις στο Δημόσιο τομέα στις οποίες κλήθηκε να προσφέρει, ως αναγνώριση της προσωπικότητας και των ικανοτήτων του. Πιο συγκεκριμένα, στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο η παρουσία του Ν. Σπυρέλλη ήταν έντονη και δημιουργική, καταρχάς ως Προέδρου στο Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και αργότερα ως Προέδρου στο Τμήμα Ερευνών, Τεκμηρίωσης και Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας. Σημαντική επίσης ήταν και η παρουσία του στην Ανωτάτη Σχολή Παιδαγωγικής & Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, ως Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής της. Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί η δημιουργία και υποστήριξη πρωτοποριακού εκπαιδευτικού υλικού Χημείας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, η συνεχής παροχή επιμόρφωσης στους εκπαιδευτικούς και οι πολυάριθμες δράσεις του στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας (2000-2006). Η συμμετοχή του, τέλος, ως Μέλους, Αντιπρόεδρος και Πρόεδρος της Κεντρικής Επιτροπής Γενικών Εξετάσεων, για περισσότερα από 20 χρόνια, ήταν καθοριστική στη διαμόρφωση του συστήματος των εισαγωγικών εξετάσεων, δεδομένου ότι η καθοδήγησή του ήταν εγγύηση για την ορθή, αξιόπιστη και αδιάβλητη εξέλιξη της διαδικασίας.

Ο αναγνωρισμένος επιστήμονας Νίκος Σπυρέλλης ήταν στην καθημερινότητά του ένας απλός, μελίχιος, πράος, με καθόλου επιτηδευμένο ύφος, αξιαγάπητος άνθρωπος. Η πολύπλευρη προσωπικότητά του συνόδευε πάντα τις ενέργειές του και κέρδιζε τον καθένα που είχε την τύχη να τον γνωρίσει. Αυτός ο χαρισματικός άνθρωπος διακρίθηκε για την ευφυΐα του, τη διορατικότητα και την τόλμη του, καθώς επίσης για την σωφροσύνη και τις σταθερές του απόψεις που ενέπνεαν σιγουριά. Ο Νίκος Σπυρέλλης ήταν δίκαιος, διαλλακτικός, αλλά και διεκδικητικός. Ιδιαίτερα εργατικός, με ηγετικά χαρακτηριστικά αλλά απουσία έπαρσης, και μια απaráμιλλη ικανότητα να αναγνωρίζεται από τους γύρω του ως επικεφαλής. Ακόμη και όταν αντιμετώπιζε υπερβολές, εντάσεις ή κρίσεις, είχε την ικανότητα να απορροφά τους όποιους κραδασμούς και να ανοίγει δρόμους συνεργασίας, διερεύνησης των προβλημάτων και αναζήτησης λύσεων. Η συνεργασία μαζί του ήταν πάντα μια πορεία δημιουργίας, καινοτομίας και έμπνευσης. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι πλαισιωνόταν από ένα σημαντικό αριθμό συνεργατών και πιστών φίλων.

ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ